

Pleitnotitie inzake 201807025

Afdeling bestuursrechtspraak

Dinsdag 11 september 2018

Bij het afgeven van een ontheffing ingevolge artikel 3.8 van de Wnb geldt dat geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Om het meteen maar scherp te stellen: die eis betekent nadrukkelijk niet dat er zich in het geheel geen negatieve effecten mogen voordoen. Een ontheffing kan ook worden afgegeven indien de daarmee mogelijk gemaakte activiteit invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de populatie. Een verminderde gunstige staat van instandhouding, als in: nog steeds gunstig, maar iets minder, kan worden geaccepteerd. Een matige staat van instandhouding, als gevolg van de activiteit, niet. Een slechte staat van instandhouding, als gevolg van de activiteit, ook niet. Waar het om gaat is dat *het streven* naar een gunstige staat van instandhouding van de betrokken populaties niet mag worden gefrustreerd.

En in deze zaak wordt dat streven niet gefrustreerd.

Uit de ontheffingsaanvraag blijkt dat alles er op is gericht om de actuele staat van instandhouding van de betrokken populaties heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren, zoals die voorkomen in het te bebouwen gebied in de Bloemendalerpolder, onderdeel van hun natuurlijke verspreidingsgebied, niet aan te tasten.

De compensatie en het daarbij behorende inrichtingsplan laten zien hoe de populaties heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren hun plek krijgen in de Bloemendalerpolder, gedurende en na de realisering van de 2.750 woningen. Dit is in de ontheffing opgenomen. In de stukken is uiteengezet dat binnen het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder drie delen worden onderscheiden. Een kerngebied in het westen, opgedeeld in

deelgebieden D3+D2 en een verbindingszone in het noorden, genaamd D1. Dit compensatiegebied wordt in zijn geheel uit het agrarisch gebruik gehaald. Voor deelgebied D3 geldt dat al. Voor D2 en D1 geldt dat al gedeeltelijk. Na verdere natuurinrichting en optimalisatie, onder meer door het graven en verplaatsen van sloten, inrichten van plas-dras percelen, aanleg van natuurvriendelijke oevers, graven van poelen, het verwijderen en ook aanplanten van bosschages, de realisatie van lanen en singels, heeft het gebied (D3+D2+D1) de potentie van functioneel leefgebied ter compensatie van het als gevolg van de bebouwing verdwenen leefgebied.

Om tot een nog verdere optimalisatie van dat nieuwe leefgebied te komen wordt gebruik gemaakt van een gelegenheid die zich, niet geheel toevalligerwijs, in de nabije omgeving voordoet: de Waterlandtak. De aansluiting van de Bloemendalerpolder op de Waterlandtak was een gelegenheid die de initiatiefnemer niet kon laten lopen ter verdere invulling van de compensatieopgave. De nieuw ingerichte natuurstrook, aangelegd als onderdeel van de compensatieopgave voor de ter plaatse omgelegde A1, wordt met behulp van meerdere faunapassages in verbinding gebracht met het compensatiegebied in de Bloemendalerpolder, alsmede met drie gebiedjes grenzend aan het IJmeer.

Dit maakt het mogelijk dat de populaties heikikker en rugstreeppad, in hun eigen tempo, migreren naar een groter leefgebied dan alleen de Bloemendalerpolder. Op deze wijze komt extra leefgebied binnen het bereik van de populaties heikikker en rugstreeppad waarmee de ontwikkeling van een metapopulatie van de sleutelsoort heikikker wordt gestimuleerd. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat de Waterlandtak en de drie ontsloten gebiedjes aan het IJmeer niet zouden kunnen functioneren als leefgebied voor de heikikker. Via een samenwerkingsovereenkomst met de provincie N-H heeft GEM Bloemendalerpolder invloed op de inrichting van de Waterlandtak. Niets staat er dus aan in de weg staat dat zich in dit gebied heikikkers

of rugstreeppadden zullen vestigen. De inrichting van in elk geval de Waterlandtak heeft namelijk goeddeels gelijke kenmerken als de voorziene inrichting van de gebieden D3+D2+D1. In beide gebieden worden onder meer sloten gegraven en verplaatst, plas-dras percelen ingericht, natuurvriendelijke oevers aangelegd, paddenpoelen gecreëerd, bosschages verwijderd en lanen en singels gerealiseerd.

Conform compensatieplan en inrichtingsplan worden de gebieden D3+D2+D1 zodanig ingericht dat zij voor heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren, meer nog dan reeds het geval is, optimaal geschikt zijn. En let wel, reeds nu zijn de gebieden D3+D2+D1 geschikt als compensatiegebied, dat wil zeggen geschikt als gebied om de nu af te vangen dieren naar over te zetten. Immers is de Bloemdalerpolder sinds jaar en dag leefgebied van heikikker en rugstreeppad.

De ontheffing van 1 november maakt gefaseerde verplaatsing (vanwege de gefaseerde woningbouw) van heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren mogelijk. Echter, om op termijn, gefaseerd, alle te verplaatsen exemplaren van heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren te kunnen huisvesten is het nodig de inrichting van het compensatiegebied te optimaliseren en daartoe de zojuist genoemde werkzaamheden uit te voeren. De hiervoor benodigde ontheffing is afgegeven en wordt gebruikt. Met de voorgenomen inrichting van de gebieden D3+D2+D1 wordt er naar gestreefd zowel de heikikker, de rugstreeppad als de platte schijfhoren in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Het compensatieplan, het inrichtingsplan en ook de aan de ontheffing van 1 november 2017 verbonden voorschriften (m.n. 12 t/m 19 en 46 t/m 50) verzekeren naar ons oordeel dat aan dat streven geen afbreuk wordt gedaan. Wij hebben dan ook de gevraagde ontheffing kunnen afgeven.

Belang

Voor wat betreft het belang dat de initiatiefnemer aan de ontheffingsaanvraag ten grondslag heeft gelegd verwijzen wij

kortheidshalve naar het aan u toegezonden verweerschrift zoals wij dat in de beroepsprocedure bij de rechtbank hebben ingediend. Het belang van artikel 3.8, lid 5 van de Wnb *“dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”* hebben wij daarin (nogmaals) gemotiveerd.

Geen andere bevredigende oplossing.

De wijze waarop de bebouwing wordt gerealiseerd vloeit voort uit de omstandigheden ter plaatse en is gemotiveerd in de vigerende bestemmingsplannen. Zowel in de bestemmingsplannen als in de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken en het MER is grondig onderbouwd hoe de toekomstige bebouwing, infrastructuur en functies van de Bloemendalerpolder worden vormgegeven en welke (belangen-)afwegingen daaraan ten grondslag hebben gelegen. In de ontheffing van 1 november 2017 wordt verwezen naar deze onderliggende redenen.

De stichting stelt evenwel dat daarmee onvoldoende is gemotiveerd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor het project en dan met name voor de ligging van de ontsluitingsweg vanaf de A1.

De ligging van de ontsluitingsweg is in het bestemmingsplan bepaald en bij de vaststelling daarvan heeft de gemeenteraad kunnen oordelen dat de Wet natuurbescherming niet aan uitvoerbaarheid van dat bestemmingsplan in de weg stond.

Zoals in het MER is te lezen heeft er uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar diverse varianten van de ontsluitingsweg en is o.m. rekening gehouden met ecologie, zowel Natura-2000 als de bescherming van soorten. Gelet op meerdere aspecten dan natuur alléén, is de ligging en de vormgeving van de nu ingetekende variant van de ontsluitingsweg als de meest wenselijke beoordeeld. En hoewel deze variant van de ontsluitingsweg wellicht zijn nadelen kent in het licht van de ontwikkeling van het compensatiegebied voor de

heikikker, staat deze variant van de ontsluitingsweg aan de ontwikkeling daarvan ook weer niet in de weg. Er zijn geen objectieve feiten of omstandigheden die nopen tot een dergelijk oordeel. Mede op basis van het uitgebreide en allesomvattende (óók ecologie) onderzoek dat ten grondslag ligt aan de gekozen inrichting van de bebouwde Bloemendalerpolder, achten wij voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Er is dus ook geen sprake van dat wij de aan- of afwezigheid van een andere bevredigende oplossing niet hebben getoetst of niet tot de conclusie hebben kunnen komen dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Compensatieopgave

Met betrekking tot de houdbaarheid van de compensatieopgave stelt de stichting dat het bestemmingsplan Bloemendalerpolder niet voorziet in een natuurbestemming op de gronden in D3+D2+D1. Dat dus de compensatie in strijd is met het bestemmingsplan en dat daarmee de compensatie onuitvoerbaar is. Deze stelling is niet juist. Voorop staat dat een bestemmingsplan niet verplicht tot realisering van een bestemming. Een bestemmingsplan laat bestemmingen toe (toelatingsplanologie).

Het compensatie deelgebied D3 heeft deels de bestemming 'natuur'. Voor het overige rust op D3+D2+D1 de bestemming 'recreatie'.

De bestemming 'recreatie' staat toe dat recreatieve voorzieningen (fietspaden, onverharde paden, parkeervoorzieningen etc.) worden aangelegd, maar dan wel met *'bijbehorend behoud, herstel en/of ontwikkeling van ecologische waarden, natuurwaarden en landschappelijke waarden'*.

De bestemming 'natuur' staat extensieve dagrecreatie toe zoals ook de bestemming 'recreatie' dat toestaat. De bestemmingen 'natuur' en 'recreatie' zoals die zijn opgenomen in het vigerende bestemmingsplan zien dus veelal op hetzelfde (alleen laat de

bestemming 'recreatie' meer voorzieningen toe ten behoeve van die recreatie). Niet valt dan ook in te zien waarom de bestemming 'recreatie' in de weg staat aan het functioneren van het compensatiegebied. Daarbij geldt dat de ontheffinghouder in de eenmaal gerealiseerde Bloemendalerpolder slechts die extensieve dagrecreatie voorziet, die valt onder zowel de bestemming 'natuur' als onder de bestemming 'recreatie'. Niet valt dan ook in te zien dat een dergelijk gebruik van het gebied in de weg staat aan het functioneren als compensatiegebied.

Wij zijn dan ook van mening dat wij op 1 november 2017 op de juiste gronden de bestreden ontheffing hebben afgegeven.

Spoedeisendheid

Naar onze mening is er op dit moment geen sprake van een spoedeisend belang op basis waarvan de ontheffing van 1 november 2017 moet worden geschorst. Op dit moment wordt er, conform de ontheffing, gebouwd op reeds leeg gemaakte percelen en worden er dieren afgevangen op uitgerasterde percelen. Deze dieren worden verplaatst naar het compensatiegebied. Dat is geschikt gebied. En voor zover dat gebied reeds uit agrarisch beheer is gehaald is het nog weer beter geschikt gebied. Er is dan ook geen plaats voor het oordeel dat deze verplaatsing van dieren leidt tot overtreding van de ontheffing(-voorschriften) of van de Wet natuurbescherming.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen
RUD Noord-Holland Noord

mr  5.1.2e

mr  5.1.2e